

Συντονιστικό Νηπιαγωγών:

με αφορμή τις δηλώσεις της κ. Κεραμέως για εισαγωγή πολλαπλού βιβλίου στο Νηπιαγωγείο αλλά και Αγγλικών -Φυσικής Αγωγής

Το Συντονιστικό Νηπιαγωγών επισημαίνει ότι προτεραιότητα των εκπαιδευτικών, των γονιών και του κράτους πρέπει να είναι το παιδί, η ανάπτυξή του και η υποχρέωση της πολιτείας να του προσφέρει ποιοτικά υψηλή Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση στα πλαίσια της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Κι όμως, το 2020 τα νήπια στην Ελλάδα περνούν την κρίσιμη περίοδο της ζωής τους μέσα στην κρίση και τις επιπτώσεις της. Σε αυτή την ηλικία θα έπρεπε να τους παρέχονται τα κατάλληλα γνωστικοσυγκινησιακά ερεθίσματα ώστε να κινητοποιηθούν και να αυξήσουν την ικανότητα αντίληψης και τις δεξιότητές τους.

Είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί άμεσα η Δίχρονη Υποχρεωτική Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση έτσι ώστε να έχουμε για όλα τα νήπια 4-6 χρόνων αντισταθμιστικά οφέλη για να επιτευχθούν οι ίσες εκπαιδευτικές αφετηρίες.

Και ενώ η κοινωνία θα έπρεπε να ενώσει όλες τις δυνάμεις της προς αυτή την κατεύθυνση, τις τελευταίες μέρες η Κυβέρνηση ΝΔ δια στόματος της υπουργού Παιδείας κ.Ν.Κεραμέως εξυπηρετώντας άλλους στόχους παραποιούν σκόπιμα τον παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό ρόλο. Αναφέρονται σε σχολειοποίηση του Νηπιαγωγείου, δίνοντας την εικόνα ενός αυστηρά δομημένου εκπαιδευτικού προγράμματος με μεθόδους και πρακτικές άλλων βαθμίδων της εκπαίδευσης. Όμως, όποιος γνωρίζει τον τρόπο λειτουργίας του Νηπιαγωγείου και το επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα γνωρίζει πως κάτι τέτοιο είναι καταστροφικό για αυτή την ηλικία

Σύμφωνα με τις σύγχρονες επιστημονικές απόψεις το Νηπιαγωγείο είναι η πρώτη αλλά και η σημαντικότερη βαθμίδα της εκπαίδευσης. Είναι ένας από τους βασικότερους μετά την οικογένεια θεσμούς κοινωνικοποίησης και η πρώτη στη ζωή του παιδιού επαφή με τον θεσμό του σχολείου. Για τους λόγους αυτούς έχει σχεδόν αποφασιστικές για το μέλλον του επιπτώσεις. Πιο συγκεκριμένα καθορίζει εάν αυτή η πρώτη επαφή του νηπίου με το σχολείο θα ανοίξει έναν δίαυλο επικοινωνίας ή όχι, και άρα εάν το νήπιο θα αποκτήσει θετική ή αρνητική σχέση με τον σχολικό θεσμό. Είναι η σχολική βαθμίδα στην οποία το νήπιο έρχεται για πρώτη φορά σε επαφή με τις πιο επίσημες παραλλαγές της γλώσσας (είτε αυτή είναι μητρική είτε δεύτερη γλώσσα, όπως συμβαίνει για πολλά παιδιά σήμερα στο ελληνικό σχολείο) ή ακόμη και με την επίσημη κουλτούρα και τα σύμβολα της γνώσης.

1.ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΙ Ο ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

- Το Νηπιαγωγείο είναι το «πρώτο σχολείο του παιδιού», η πρώτη επαφή του παιδιού με ένα οργανωμένο περιβάλλον μάθησης, ωστόσο δεν έχει αυστηρά δομημένο πρόγραμμα, πρακτικές και μεθόδους, όπως οι άλλες βαθμίδες της εκπαίδευσης
- Στο Νηπιαγωγείο ο τρόπος μάθησης είναι παιγνιώδης, αυθόρμητος, παιδοκεντρικός και αναπτυξιακά κατάλληλος για τα παιδιά.
- Προτεραιότητα στο Νηπιαγωγείο δίνεται στην ενεργητική βιωματική συνεργατική μάθηση διαμέσου του παιχνιδιού. Το παιχνίδι (ελεύθερο ή οργανωμένο) κατέχει πρωτεύοντα ρόλο στην εξέλιξη του προγράμματος ως κυρίαρχο μέσο ανάπτυξης, μάθησης και κοινωνικοποίησης των παιδιών (ΔΕΠΠΣ- Αναλυτικό Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου).
- Οι Νηπιαγωγοί κατά την εφαρμογή του προγράμματος, λαμβάνουν υπόψη τους τις παιδαγωγικές αρχές και τους στόχους του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών (Α.Π.Σ.) για το Νηπιαγωγείο καθώς και την πολυμορφία και ανομοιογένεια κάθε τάξης Νηπιαγωγείου, δίνοντας προτεραιότητα στα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών.

2.ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΔΙΑΚΡΙΤΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

· Στο πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου δεν υπάρχουν διακριτά γνωστικά αντικείμενα. Για αυτό το λόγο, το Νηπιαγωγείο στελεχώνεται μόνο από Νηπιαγωγούς Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης και δεν έχει άλλες ειδικότητες εκπαιδευτικών. Το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ(ΦΕΚ 303B/13-03-2003 προσδιορίζει τις κατευθύνσεις των προγραμμάτων σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων Γλώσσας, Μαθηματικών, Μελέτης Περιβάλλοντος, Δημιουργίας και Έκφρασης (Εικαστικά, Δραματική Τέχνη, Μουσική, Φυσική Αγωγή) και Πληροφορικής για το παιδί του Νηπιαγωγείου. Τα προγράμματα αυτά δε νοούνται ως διακριτά διδακτικά αντικείμενα και δεν προτείνονται για αυτοτελή διδακτική προσέγγιση, αλλά για τον προγραμματισμό και την υλοποίηση δραστηριοτήτων που έχουν νόημα και σκοπό για τα ίδια τα παιδιά.

· Οι δραστηριότητες που αφορούν τις μαθησιακές περιοχές του ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ αναπτύσσονται σύμφωνα με τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης και μπορούν να λάβουν τη μορφή Σχεδίου Εργασίας (project), θεματικής προσέγγισης ή διαθεματικών οργανωμένων δραστηριοτήτων. Στο Νηπιαγωγείο όλες οι δραστηριότητες ολοκληρώνονται κατά τη διάρκεια του Προγράμματος και δε δίνεται εργασία στο σπίτι.

3.ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ-ΒΙΒΛΙΑ-ΤΕΤΡΑΔΙΑ

· Η εισαγωγή δύο βιβλιοτετραδίων (Γλώσσας, και Προμαθηματικών εννοιών), η οποία έγινε πριν 20 ακριβώς χρόνια συνάντησε την σθεναρή αντίδραση των Νηπιαγωγών. Έγιναν μεγάλες κινητοποιήσεις και πιέσεις προς το Υπουργείο Παιδείας για την απόσυρσή τους. Κατά την τελευταία κινητοποίηση το 2000, αντιπροσωπεία Νηπιαγωγών του ΔΣ του Διδασκαλείου Αθηνών πήγε στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και με επιστημονικά τεκμηριωμένα επιχειρήματα ζήτησε την κατάργησή τους. Από το επόμενο σχολικό έτος η διανομή των Βιβλιοτετραδίων σταμάτησε και η μοναδική προσπάθεια «σχολιοποίησης» του Νηπιαγωγείου που έγινε σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας του έλαβε τέλος.

4.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ - ΓΩΝΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

· Η διαμόρφωση του χώρου του Νηπιαγωγείου είναι σε μαθησιακά κέντρα –γωνίες δραστηριοτήτων τα οποία είναι σχεδιασμένοι χώροι με τη δική τους θεματική και το δικό τους υλικό, που ανανεώνεται και εμπλουτίζεται. Εκεί τα παιδιά μπορούν να είναι μόνα τους ή σε μικρές ομάδες ή με τη συμμετοχή του/ της Νηπιαγωγού προκειμένου να κατευθύνουν τα ίδια τη μάθησή τους.

5. ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΕΧΕΙ ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΙΚΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ (ΝΗΠΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ 4-6 ΧΡΟΝΩΝ)

· Η συνύπαρξη των νηπίων ά και β' ηλικίας (προνήπια) και οι μεικτές ομάδες που δημιουργούνται είναι πολύ σημαντικές για την κοινωνικοσυναισθηματική και την πνευματική/διανοητική ανάπτυξη των παιδιών.

Ειδικότερα οι μεικτές ομάδες εργασίας (νηπίων ηλικίας 4-6 χρόνων):

Βελτιώνουν την κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη γιατί μπορούν να εξασφαλίσουν ένα θεραπευτικό περιβάλλον για παιδιά που είναι κοινωνικά ανώριμα. Προκαλούν επίσης συγκεκριμένες θετικές κοινωνικές συμπεριφορές στα παιδιά όπως η συνεργασία , η παροχή /αποδοχή βοήθειας , η διανομή αγαθών , η εκμάθηση της σειράς και του συσχετισμού διαφορετικών προσδοκιών. Συνεπώς δημιουργείται κλίμα προσδοκώμενης συνεργασίας ωφέλιμης τόσο για τα παιδιά όσο και για τους /τις Νηπιαγωγούς(Katz,1995)

· Καλλιεργούν την πνευματική/διανοητική ανάπτυξη.

Σύμφωνα με τον Vygotsky και τη Ζώνη της Επικείμενης Ανάπτυξης το νήπιο των 4 χρόνων μπορεί να επεκτείνει το επίπεδο ικανότητας εκτέλεσης μιας δεξιότητας αν βοηθηθεί από ένα νήπιο

μεγαλύτερης ηλικίας (5 χρόνων).Συνεπώς τα νήπια των 4 χρόνων γίνονται πιο ικανά στο να παρατηρούν και να μαθαίνουν από τα πιο έμπειρα νήπια των 5 χρόνων , ενώ η ευκαιρία που έχουν τα μεγαλύτερα παιδιά να υποστηρίξουν τη μάθηση των μικροτέρων τους, τους δίνει τη δυνατότητα να αποσαφηνίσουν αυτά που σκέφτονται (Duffy, 2003).Επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα της επανάληψης ή η δυνατότητα της πρόβλεψης, αφού το νήπιο των 4 χρόνων γίνεται έμμεσα και αβίαστα μέτοχος των διαδικασιών που θα ακολουθήσουν.

Συνεπώς η διετής φοίτηση στο Νηπιαγωγείο είναι επιτακτική ανάγκη , γιατί μόνο με την εφαρμογή της εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις για :

- την ολοκλήρωση και την υλοποίηση με αποτελεσματικό τρόπο, των στόχων του Αναλυτικού Προγράμματος
- τη δυνατότητα διερεύνησης και έγκαιρης αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών των νηπίων από τους εκπαιδευτικούς (ΠΕ60, ΠΕ60,50, ΠΕ61, ΚΕΔΔΥ)
- για την ομαλή μετάβασή τους στο Δημοτικό Σχολείο.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ :

Ενιαία δημόσια δωρεάν δεκατετράχρονη εκπαίδευση (ενιαίο δωδεκάχρονο δημόσιο δωρεάν υποχρεωτικό σχολείο και δίχρονη υποχρεωτική προσχολική αγωγή και εκπαίδευση για όλα τα παιδιά 4 έως 6 στο δημόσιο Νηπιαγωγείο)

85η Γ. Σ. Αντιπροσώπων της ΔΟΕ